

PREEK KTIJTBERG ZONDAG, 29 AUGUSTUS 2021
over Deuteronomium 4, 1-2 & 6-8 én Marcus 7, 1-8, 14-15. 21-33.
Gregory Brenninkmeijer SJ

De schriftlezingen van deze zondag, beste mensen, vertellen ons over heel wat regels en verordeningen uit de geschiedenis van het volk van God. Moses nadert het einde van zijn leven. Nu zijn opdracht, om de kinderen van Israël uit het slavenhuis te bevrijden, tot een einde komt, geeft hij zijn volgelingen zijn laatste aanbevelingen. Om het land binnen te gaan dat God u zal geven, zegt Mozes, en om het in bezit te nemen en te houden, moeten jullie alle wetten en decreten nauwkeurig onderhouden die ik jullie vandaag geef. Die wetten en decreten kennen wij als de tien geboden, die tot op de dag van vandaag hun geldigheid behouden. Wie overeenkomstig die geboden leeft zal vrede kennen en zijn kinderen en kleinkinderen gelukkig zien zolang de Heer hem of haar te leven geeft.

Maar zoals vaker voorkomt, zijn er altijd wel omstandigheden waarin deze voorschriften nadere uitleg vereisen. En die uitleg wordt langzamerhand weer een nieuwe wet en samen kan dat een last worden die niemand kan dragen. De Farizeeën waren meesters in dat soort verhelderende nieuwigheden en zij produceerden zoveel regels dat je altijd wel de een of andere wet aan het overtreden was. De last van de wetten frustreerde normaal menselijk leven. Jezus kwam steeds weer in botsing met hen als zij Hem of zijn leerlingen om pietluttige redenen of op kleinzielige wijze van wetsovertreding beschuldigden. Hypocrieten noemde Jezus hen dan. Jullie doen net alsof je de Heer tot in de puntjes dient, maar in feite ken je God slecht. Jullie onderrichten menselijke verordeningen als waren zij Gods wil.

Toen Jezus bij het laatste avondmaal samen met zijn leerlingen aan tafel aanlag gaf Hij hen een laatste liefdevolle raad. Al de geboden van de wet vatte Hij voor hen samen in één gebod. "Dit is mijn gebod: Dat jullie elkaar mogen liefhebben" Dat éne gebod omvat de hele wet. Als we toch eens in staat zouden zijn om elkaar lief te hebben, wat zouden we dan in een andere, betere wereld leven.

De tussenzang vandaag was ontleend aan psalm 15 en het keervers stelt een indringende vraag: "Heer, wie mag gast zijn in uw tent? Wie mag verblijven op uw heilige berg?" Wie mag er wonen in uw huis?

We zijn altijd geneigd te denken dat alleen de heiligsten onder ons toegang zullen krijgen tot Gods verblijf. Het is maar al te menselijk om te denken dat wie er pico-bello uitzien en zich onberispelijk gedragen Gods welbehagen verdienen. Nog niet zo lang geleden hadden we allemaal een zondags pak of een zondagse jurk voor in de kerk, omdat de Zondag de dag van de Heer was en de kerk het huis van God, waar alleen het beste Gods goedkeuring kon wegdragen. Dat Farizeese denken en oordelen is maar al te menselijk.

Er zit best wel een beetje Farizeeër in de meesten van ons wanneer we elkaar beoordelen naar uiterlijk voorkomen. Maar ongewild doen we dat regelmatig. Dat is heus geen typisch probleem van Bijbelse tijden. Ook vandaag de dag is dat een bekend probleem. Er wordt heel wat gepraat en geschreven over discriminatie. En ook al willen we echt niemand discrimineren omdat hij of zij verschillend is van wat ik gewoon vind, toch valt het nog niet mee te wennen aan de enorme diversiteit van mensen die we op straat ontmoeten. Wie van ons heeft er nooit positief of negatief geoordeeld voor je het goed en wel in de gaten had. Het valt niet mee om je eigen vooroordelen op het spoor te komen die we vanzelf hanteren

bij afwijkend gedrag of vreemdsoortige culturele uitingsvormen. Heer, wie mag gast zijn in uw tent? Wie mag er wonen op uw heilige berg? Hebt U helemaal geen vooroordelen, God? Bent u daar vrij van, omdat u God bent en geen mens?

Bijna steeds als we elkaar ontmoeten, als we met iemand aan de praat raken, komt vroeg of laat de pandemie ter sprake. Covid heeft ieders leven geraakt. De beperkingen die ons zijn opgelegd hebben onze stemming beïnvloed en ons uithoudingsvermogen op de proef gesteld. Steeds weer verboden, geen toegang, beperkte aantallen, zelfs in de kerk. Anderhalve meter afstand houden van elkaar en zo meer. Maar nu de helft van onze bevolking gevaccineerd is staan we opeens voor een nieuwe vorm van discriminatie. Wie mag er binnen eten en wie moet tevreden zijn met een tafeltje op het terras? Wie is er welkom in het museum, in de bioscoop, bij het concert? Toegang alleen voor gevaccineerden? De anderen..... niet dus. Heer, wie mag er gast zijn in uw tent? Wie mag verblijven op uw heilige berg?

Heeft God criteria voor het toelaten van mensen of het weigeren? Ik ben geneigd te geloven dat bij God iedereen welkom is. God houdt gewoon van iedereen zonder aanzien des persoons.

Maar pas op! Als je het evangelie leest hoor je steeds weer over mensen die worden buitengeworpen in de duisternis. Bijvoorbeeld die man die zonder builoftskleed op de bruiloft verscheen. Of die bruidsmeisjes die geen olie hadden voor hun lampen. En dan Lazarus, die in de schoot van Abraham lag terwijl de rijke in de hel onnoemelijke pijnen leed. Ja, God heeft weldegelijk een criterium, dat Jezus overduidelijk heeft verwoord in dat grootse visioen van het laatste oordeel. "Ga weg van mij, vervloekten, zegt de rechter, in het eeuwige vuur! Want ik was hongerig en jullie hebben me niet te eten gegeven, dorstig en jullie gaven me niet te drinken. Ik was vreemdeling en jullie hebben me niet verwelkomd, naakt en jullie hebben me niet gekleed, ziek of in de gevangenis en jullie zijn me niet komen bezoeken. Want wat je niet gedaan hebt voor een van deze geringsten van mijn broeders en zusters, dat heb je voor mij niet gedaan.

Dat éne gebod van Jezus, dat we elkaar moeten liefhebben, dat is Gods criterium. Wie zijn naaste liefheeft zal mogen verblijven op Gods heilige berg. Wie zich het lot aantrekt van zijn medemens in nood zal een open deur vinden in het huis van ons aller hemelse Vader. Van uiterlijk voorkomen is daarbij geen sprake, ook niet van rijkdom of aanzien. Het enige wat werkelijk telt is de onderlinge liefde, Amen.